

**TYÖELÄMÄ- JA TASA-  
ARVOVALIOKUNNAN MIETINTÖ  
17/2014 vp**

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tilaajan  
selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolis-  
ta työvoimaa käytettäessä annetun lain ja lähe-  
tetyistä työntekijöistä annetun lain muuttami-  
sesta**

**JOHDANTO**

***Vireilletulo***

Eduskunta on 24 päivänä syyskuuta 2014 lähettänyt työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laeiksi tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain ja lähetetyistä työntekijöistä annetun lain muuttamisesta (HE 161/2014 vp).

***Asiantuntijat***

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Jan Hjelt, työ- ja elinkeinoministeriö
- lainsäädäntöneuvos Jukka Vanhanen, valtiovarainministeriö
- hallitussihteeri Tapani Aaltela, sosiaali- ja terveysministeriö
- ylitarkastaja Noora Haapa-alho, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
- ylitarkastaja Eeva Tiira, Verohallinto, Harmaan talouden selvitysyksikkö
- ekonomisti Erkki Laukkanen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- elinkeinoasioiden päällikkö Antti Aarnio, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
- työsuhdelakimies Maria Jauhiainen, Akava ry

- asiantuntija Mika Kärkkäinen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- lainopillinen asiamies Albert Mäkelä, Suomen Yrittäjät ry
- työaika- ja palkkausjärjestelmien asiantuntija Sirpa Leppäkangas, Palvelualojen ammattiliitto PAM ry
- työmarkkinapäällikkö Anu Sajavaara, Palvelualojen työnantajat PALTA ry
- II puheenjohtaja Kyösti Suokas ja kansainvälisten asiain sihteeri Nina Kreutzman, Rakennusliitto ry
- johtaja Tapio Kari ja asiamies Ville Wartiovaara, Rakennusteollisuus RT ry
- lakimies Janne Kiiskinen, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- toimitusjohtaja Mika Airaksela, Rakennusliike Reponen Oy
- varatoimitusjohtaja Mika Huhtamäki, Suomen Tilajavastuu Oy.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- Energiateollisuus ry
- Koneyrittäjien liitto ry
- Metsäteollisuus ry
- Palvelualojen työnantajat PALTA ry

- Rakennusteollisuus RT ry
- RAKLI ry

- Teknologiateollisuus ry
- Työ ja Terveys ry.

## HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annettua lakia ja lähetetyistä työntekijöistä annettua lakia.

Tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annettuun laissa tilaajan selvitysvelvollisuutta muutettaisiin sopimuspuolen verovelkatietojen ja eläkevakuuttamista koskevien tietojen osalta. Lakia selkiytettäisiin verovelkatodistuksen esittämisen osalta. Selvitysvelvollisuuden täyttämiseksi olisi riittävää, että tilaaja pyytää sopimuspuolelta todistuksen verojen maksamisesta tai selvityksen siitä, että verovelan määrä, josta ei ole tehty maksusuunnitelmaa, ei ylitä 10 000 euroa tai selvityksen verovelan määrästä. Eläkevakuuttamista koskevien tietojen osalta lakiin kirjattaisiin yksityiskohtaiset säännökset siltä osin kuin kysymys on sopimuspuolen sopimuskauden aikana lähetetyistä työntekijöistä, joita työnantajalla ei ole velvollisuutta Euroopan unionin sääntelyn perusteella vakuuttaa Suomessa. Sopimuspuolen olisi tällöin toimitettava tilaajalle selvitys sosiaaliturvan määräytymisestä ennen työn aloittamista. Tilaajan puolestaan olisi sopimusta tehdessään varmistettava, että sopimuspuoli ilmoittaa mainitut tiedot.

Lakiin kirjattaisiin vallitseva soveltamiskäytäntö myös ulkomaisesta yrityksestä selvittävien tietojen osalta. Jos ulkomaiselle yritykselle on Suomessa annettu yrittäjä- ja yhteisötunnus, si-

joittautumismaasta saatavien selvitysten lisäksi tilaajan olisi selvittävä Suomessa tiedot sopimuspuolen merkitsemistä verotusta koskeviin rekistereihin sekä verovelkatiedot.

Lisäksi selvitysvelvollisuutta täydennettäisiin velvollisuudella selvittää sopimuspuolen lakisääteinen työterveyshuollon järjestäminen.

Lain seuraamusjärjestelmää kiristettäisiin ja yhdenmukaistettaisiin. Korotettua laiminlyöntimaksua sovellettaisiin rakentamistoiminnan lisäksi kaikkiin lain soveltamisalaan kuuluviin sopimuksiin. Laiminlyöntimaksun ja korotetun laiminlyöntimaksun määrää korotettaisiin. Laiminlyöntien toistuvuus voitaisiin jatkossa ottaa myös paremmin huomioon korkeammilla laiminlyöntimaksuilla.

Lähetettyjä työntekijöitä koskevaan lakiin lisättäisiin työn teettäjän eli tilaajan tiedonantovelvollisuus omalle sopimuspuolelleen eli lähetettävälle yritykselle ja yrityksen kautta edelleen lähetetyille työntekijöille viranomaistahosta, joka Suomessa valvoo ja neuvoo lähetettyjen työntekijöiden lain noudattamista. Lisäksi lakiin lisättäisiin lähetetyn työntekijän työnantajalle velvollisuus antaa työn teettäjälle sopimuksen mukaisen työn alkamisen jälkeen lähetettyjen, lähetettyjen työntekijöiden osalta todistukset sosiaaliturvan määräytymisestä viimeistään ennen kuin nämä aloittavat työn teon.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

## VALIOKUNNAN KANNANOTOT

### *Yleisperustelut*

Tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annettulla lailla (jäljempänä tilaajavastuulaki) tilaajalle luodaan edellytyksiä selvittää, että niiden kans-

sa vuokratyöstä tai alihankinnoista sopimuksia tekevät yritykset täyttävät sopimuspuolina ja työnantajina lakisääteiset velvoitteensa. Tilaajavastuun tarkoituksena on vähentää yrityksille

harmaasta taloudesta ja epäterveestä kilpailusta aiheutuvia haittavaikutuksia.

Esityksessä tilaajavastuulakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tilaajan vastuuta tiukennetaan suurentamalla laiminlyöntimaksuja ja ulottamalla nykyisin rakentamistoimintaa koskeva korotettu laiminlyöntimaksu koskemaan kaikkia toimialoja. Selvitysvelvollisuus laajenee työterveyshuollon järjestämistä koskevalla selvityksellä. Uudistaminen toteutetaan voimassa olevan tilaajavastuulain pohjalta siten, että tilaajavastuuta kehitetään sopimuksen tekemistä edeltävänä tilaajan selvitysvelvollisuutena. Esitys perustuu hallituksen toimintaohjelmaan harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnasta.

Tilaajavastuulaissa rakennusalalle on sillä yleisen harmaan talouden vuoksi asetettu muita elinkeinoja korkeampia selvitysvaatimuksia ja säännösten vastaisesta toiminnasta muita aloja ankarampia seuraamuksia. Esityksessä tilaajavastuulain soveltamisalaa ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi siten, että selvitysvelvollisuus ja sen rikkomisesta aiheutuvat seuraamukset määräytyvät kaikkien tilaajien osalta samoin perustein sopimuksentekoa edeltävänä selvitysvastuuna. Valiokunta pitää harmaan talouden torjunnan tehostamista kaikilla toimialoilla tarpeellisenä ja säännösten yhdenmukaistamista tärkeänä. Valiokunta kuitenkin katsoo, että rakentamistoiminnassa on edelleen tarkoituksenmukaista ja tarpeellista jatkaa valvontakäytännössä omaksuttua tapaa vaatia sopimuspuolelta selvitykset lähetettyjen työntekijöiden sosiaaliturvan määräytymisestä myös sopimusaikana. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muutettuina jäljempänä tarkemmin esitettävien perustein.

#### *Selvitysvelvollisuus sopimusaikana*

Tilaajavastuulaki lähtee siitä, että tilaaja hankkii laissa säädetyt selvitykset ja todistukset ennen sopimuksen tekemistä. Valvonta- ja oikeuskäytännössä (vuosikirjapäätös KHO 2013:19) on lisäksi edellytetty, että sopimuspuoli on voinut esittää lähetettyjen työntekijöiden sosiaaliturvan määräytymistä koskevat todistukset

(E 101/A1) vielä sopimuksen tekemisen jälkeen, mutta kuitenkin ennen sopimuksen mukaisen työn aloittamista ja myös työn aloittamisen jälkeen sopimusaikana aloittavista työntekijöistä. Tähän käytäntöön on päädytty, koska sopimuspuoli ei ennen sopimuksen tekemistä aina tiedä lähetettävien työntekijöiden lukumäärää tai henkilöitä.

Esityksessä soveltamiskäytäntö ehdotetaan kirjattavaksi lakiin niiltä osin, kuin se koskee menettelyä ennen sopimuksen mukaisen työn aloittamista lisäämällä sitä koskeva säännös tilaajavastuulain 5 §:n 2 momenttiin. Muutoksen mukaan kaikkien sopimuksen mukaista työtä tekevien lähetettyjen työntekijöiden sosiaaliturvan määräytymistä koskevat todistukset on esitettävä viimeistään ennen sopimuksen mukaisen työn aloittamista. Tilaajan velvollisuus on ennen työn aloittamista varmistaa laiminlyöntimaksun uhalla, että vaaditut todistukset on toimitettu.

Lisäksi tilaajan on sopimuksessa edellytettävä, että sopimuspuoli toimittaa vastaavat todistukset tilaajalle myös niistä lähetetyistä työntekijöistä, jotka aloittavat työn sopimuksen mukaisen työn alkamisen jälkeen. Tilaajalla ei kuitenkaan ole (HE s. 30/II) yleistä velvollisuutta varmistaa, että sopimuspuoli hoitaa velvoitteensa sopimuskauden aikana, vaan tilaaja täyttää lain mukaisen velvollisuutensa ottamalla asian kirjallisesti esille sopimuksenteon yhteydessä. Sopimuspuolen velvollisuudesta toimittaa tietoja tilaajalle säädetään erikseen lähetettyjä työntekijöitä koskevassa laissa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 b §, jonka mukaan työnantajan tai 4 a §:ssä tarkoitettun edustajan on annettava työn teettäjälle sopimuksen mukaisen työn aloittamisen jälkeen lähetetyistä työntekijöistä todistus heidän sosiaaliturvansa määräytymisestä viimeistään ennen kuin nämä aloittavat työnteon. Velvoitteen rikkomisesta voi seurata työnantajalle sakkorangaistus.

Asiantuntijakuulemisessa esityksessä ehdotettua, valvontakäytännöstä poikkeavaa muutosta on pidetty ongelmallisena, koska velvollisuus vaatia sosiaaliturvaa koskeva todistus ennen työn aloittamista, ei takaa sitä, että kaikki sopi-

musaikana myöhemmin työkohteessa työskentelevät työntekijät olisivat vakuutettuja. Ratkaisu saattaa pahimmillaan johtaa siihen, että lakia kierretään hankkimalla asianmukainen lähetettyjä työntekijöitä koskeva todistus vain muutamien työntekijän osalta ja lähettämällä suurin osa työntekijöistä työskentelemään Suomeen vasta, kun työ on jo aloitettu. Mikäli tilaajalla ei ole velvollisuutta varmistua työkohteen aloittamisen jälkeen työskentelynsä aloittavien työntekijöiden vakuuttamisesta, voi käydä niin, että useat ulkomaiset työntekijät tulevat työskentelemään Suomessa ilman voimassa olevaa eläke- ja tapaturmavakuutusta.

Esityksessä ehdotettua lähetettyjen työntekijöiden työnantajalle tilaajavastuulain 8 b §:ssä säädettyä seuraamusta tietojen toimittamatta jättämisestä, ei asiantuntijakuulemisessa ole pidetty yhtä tehokkaana sosiaaliturvaan liittyvien laiminlyöntien ehkäisemiskeinona kuin nykyinen tilaajavastuulain mukainen tilaajaan kohdistuva laiminlyöntimaksumenettely on. Tämä johtuu siitä, että ulkomaisten yritysten rikosoikeudellisen vastuun toteuttaminen on useissa tapauksissa hyvin hankalaa erityisesti silloin, kun yritys on jo poistunut Suomesta. Tutkinnasta aiheutuvien kustannusten katsotaan usein näissä tilanteissa olevan epäsuhteessa tutkittavana olevan asian laatuun ja siitä odotettavaan seuraukseen ja näin ollen rikkomus jää tutkimatta. Saadun selvityksen mukaan rikostutkinta lopetetaan erityisesti näissä todistusten antamista koskevissa tapauksissa helposti poliisin tai syyttäjän katsoessa teon olevan vähäinen.

Valiokunta yhtyy asiantuntijakuulemisessa esitettyyn huoleen ja pitää mahdollisena, että esitetyssä muodossa tilaajavastuulain uudet säännökset heikentävät tilaajavastuulain tavoitteiden toteutumista. Valiokunta pitää tärkeänä, että muutoksen vaikutuksia seurataan tarkasti ja että tarvittaessa ryhdytään ripeästi toimenpiteisiin sääntelyn ja valvonnan kehittämiseksi.

#### *Rakentamistoimintaa koskeva erityyssäntely*

Rakentamistoiminnassa tilaajavastuulain edellyttämät sosiaaliturvan määräytymistä koskevat

todistukset on valvontakäytännön mukaan tullut esittää tilaajalle myös sopimusaikana aina ennen kuin lähetetty työntekijä on aloittanut työn. Laiminlyönteihin on puututtu valvonnassa, niistä on määrätty laiminlyöntimaksuja ja menettelyä on edellytetty myös oikeuskäytännössä.

Rakennusalalla, jossa valvontakäytäntöä on noudatettu jo useita vuosia, todistusten sopimusaikaista esittämisvelvollisuutta pidetään tehokkaana keinona valvoa, että kaikki työmaalla työskentelevät työntekijät ovat asianmukaisesti vakuutettuja. Vaatimuksen ansiosta harmaata taloutta voidaan tehokkaasti ehkäistä, kun sopimuspuolelle ei aiheudu sosiaaliturvaveroitteen laiminlyönnistä kilpailuetua. Menettely turvaa myös työntekijöiden etuja. Rakentamisala on valiokunnalle toimittamisensa selvityksissä toivonut, että hyväksi todettu käytäntö voisi jatkua.

Toisaalta asiantuntijakuulemisessa on myös vastustettu selvitysvelvollisuuden ulottamista sopimusaikaan, koska joillakin toimialoilla katsotaan esimerkiksi työkohteiden maantieteellisen sijainnin tai liikkuvuuden vuoksi olevan mahdotonta valvoa, keitä työntekijöitä tilaajan työkohteessa kulloinkin työskentelee, ja onko näillä vaadittavat todistukset vai ei.

Valiokunta pitää tärkeänä, että rakentamistoiminnassa voidaan jatkaa siellä pitkään noudatettua käytäntöä selvitysten vaatimisesta myös sopimusaikana ja ehdottaa sitä koskevan erityissäännöksen lisäämistä tilaajavastuulain rakentamistoimintaa koskevaan 5 a §:ään. Perustuslaki-valiokunta korosti tilaajavastuulain rakentamisalaan koskevista muutoksista antamassaan lausunnossa (PeVL 11/2012 vp), ettei laiminlyöntimaksua voida velvoittaa maksamaan, jos tilaaja on toiminut velvoitteidensa mukaisesti. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa, että laiminlyöntimaksua koskevaan 9 §:n 6 momenttiin lisätään säännös siitä, ettei laiminlyöntimaksua määrätä 5 a §:n mukaiset velvoitteensa täyttäneelle huolellisesti toimineelle tilaajalle.

*Yksityiskohtaiset perustelut***1. Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä**

*5 §. Tilaajan selvitysvelvollisuus.* Valiokunta ehdottaa kirjoitusasun selventämiseksi tehtäväksi tilaajavastuulain 5 §:n 2 ja 6 momentteihin teknisluonteisia korjauksia, joilla ei muuteta säännöksen sisältöä.

*5 a §. Rakentamistoimintaan liittyvä tilaajan selvitysvelvollisuus.* Tilaajan on esityksessä ehdotetun 5 §:ää koskevan muutoksen mukaan ennen sopimuksen mukaisen työn aloittamista selvitettävä työntekijöiden sosiaaliturvan määräytyminen. Lisäksi tilaajan on sopimuksessa edellytettävä, että sopimuskumppani toimittaa sopimuksen mukaisen työn aloittamisen jälkeen tilaajalle lähetettyjen työntekijöiden osalta vastaavat todistukset. Säännökset koskevat kaikkia toimialoja.

Rakentamistoiminnassa on valvontakäytännössä edellytetty, että sopimuskumppani toimittaa edellä tarkoitetut todistukset lähetetystä työntekijästä tilaajalle myös sopimuksen mukaisen työn aloittamisen jälkeen ennenkuin työntekijä aloittaa työn.

Rakentamistoiminnassa noudatetun käytännön jatkumisen mahdollistamiseksi valiokunta ehdottaa, että 5 a §:ään lisätään rakentamistoimintaa koskeva erityissäännös todistusten toimittamisen varmistamisesta myös työn aloittamisen jälkeen sopimusaikana. Rakentamistoimintaan liittyvällä tilaajalla on siten säännöksen mukaan koko sopimusajan jatkuva velvollisuus valvoa, että sopimuskumppanin lähetetyillä työntekijöillä on sosiaaliturvan määräytymisen todistava todistus ennen kuin nämä aloittavat työn. Tilaajalle voidaan määrätä laiminlyöntimaksu velvoitteen rikkomisesta. Laiminlyöntimaksun määräämisen edellytyksistä säädetään 9 §:n 6 momentissa.

*9 §. Laiminlyöntimaksu ja korotettu laiminlyöntimaksu.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 momentti, jonka mukaan tilaajalle ei voida määrätä laiminlyöntimaksua 5 a §:n 2 momentissa tarkoitetun velvollisuuden rikkomisesta, jos tilaaja ei tiennyt tai hänen ei voinut olettaa tienneen lähetetyistä työntekijöistä, joilla ei ollut voimassa olevaa todistusta työntekijöiden sosiaaliturvan määräytymisestä.

Säännöksen tarkoituksena on varmistaa, että huolellisesti toimineelle tilaajalle ei määrätä laiminlyöntiä. Säännös tulisi sovellettavaksi esimerkiksi sellaisissa tapauksissa, joissa tilaajan sopimuspuoli vaihtaa tai lähettää uusia lähetettyjä työntekijöitä tilaajan tietämättä.

**2. Laki lähetetyistä työntekijöistä**

*9 a §. Rangaistussäännös.* Hallituksen esityksessä pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös, jonka mukaan lähetetyistä työntekijöistä annetun lain 8 c §:n rikkomisesta tuomitaan myös työnantaja tai työn teettävä, joka rikkoo 8 c §:n mukaista tiedonantovelvollisuutta. Tiedonantovelvollisuutta koskeva 8 c § on uusi. Siinä säännellään valvontaviranomaista koskevien tietojen antamisvelvollisuudesta.

Ehdotetun uuden 2 momentin perustelut (HE s. 34/I) poikkeavat osittain pykälän sanamuodosta. Perustelujen mukaan tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnistä olisi ainoastaan rangaistuksen uhalla vastuussa työnantaja tai tämän edustaja. Työn teettäjää, joka mainitaan pykälän tekstissä, ei perusteluissa mainita, minkä vuoksi työn teettäjän vastuu jää epäselväksi.

Toisin kuin työrikoksia koskevassa vakiintuneessa lainsäädäntökäytännössä on tapana, pykälän tekstissä ei mainita työnantajan edustajaa. Työnantajalla (ja työn teettäjällä) voi olla rikoslain 47 luvun 8 §:n 2 kohdassa ja muualla työlainsäädännössä tarkoitettuja edustajia, joiden tehtäviin kuuluu esimerkiksi työnantajan sijasta johtaa ja valvoa työtä. Vakiintuneen lainsäädännön mukaan näihin edustajiin viitataan työrikosten tunnusmerkistössä ilmaisulla "työnantaja tai tämän edustaja".

Saamaansa selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa pykälän 2 momenttia tarkennettavan siten, että säännöksestä ilmenee ehdotettua selkeämmin, että 8 c §:n mukaisen tiedonantovelvollisuuden rikkomisesta ovat vastuussa työnantaja ja työn teettävä tai näiden edustaja.

### **Päätösehdotus**

Edellä esitetyn perusteella työelämä- ja tasa-arvovaliokunta ehdottaa,

*että lakiehdotukset hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset).*

### **Valiokunnan muutosehdotukset**

## **1.**

## **Laki**

### **tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

*kumotaan* tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) 9 a §, sellaisena kuin se on laissa 469/2012,

*muutetaan* 4, 5, 9 ja 9 b §, sellaisina kuin ne ovat, 4 § osaksi laissa 708/2008, 5 § osaksi laissa 469/2012, 9 § osaksi laeissa 469/2012 ja 1052/2012 ja 9 b § laissa 469/2012, ja

*lisätään* lakiin uusi 4 a §, ja 5 a §:ään sellaisena kuin se on laissa 469/2012 uusi 2 momentti ja 9 §:ään sellaisena kuin se on osaksi laissa 469/2012 uusi 6 momentti, seuraavasti:

4 ja 4 a §  
(Kuten HE)

5 §

#### *Tilaajan selvitysvelvollisuus*

(1 mom. kuten HE)

Jos vuokratun työntekijän työnantajana tai alihankintasopimuksen sopimuspuolena toimii ulkomainen yritys, tilaajan on pyydettävä ja yrityksen on toimitettava 1 momentissa tarkoitetut vastaavat tiedot yrityksen sijoittautumismaan lainsäädännön mukaisella rekisteriotteella tai vastaavalla todistuksella tai muulla yleisesti hyväksytyllä tavalla. Ulkomaisen sopimuspuolen on lisäksi toimitettava 1 momentin 1 ja 3 kohdan mukaiset selvitykset, jos sopimuspuolena toimivalla ulkomaisella yrityksellä on yritys- ja yhtei-

sötietolaissa (244/2001) tarkoitettu yritys- ja yhteisötietotunnus. Jos ulkomainen sopimuspuoli lähettää Suomeen työhön lähetetyistä työntekijöistä annetun lain 1 §:n 2 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuja lähetettyjä työntekijöitä (*lähetetty työntekijä*), tilaajan on selvitettävä työntekijöiden sosiaaliturvan määräytyminen viimeistään ennen tässä laissa tarkoitetun sopimuksen mukaisen työn aloittamista.

(3—5 mom. kuten HE)

Tilaajan on tässä laissa tarkoitettua sopimusta tehdessään edellytettävä, että sopimuspuoli toimittaa sopimuksen mukaisen työn aloittamisen jälkeen (*poist.*) lähetettyjen työntekijöiden osalta todistukset työntekijöiden sosiaaliturvan määräytymisestä ennen kuin nämä aloittavat työn teon.

(7 ja 8 mom. kuten HE)

5 a § (Uusi)

Rakentamistoimintaan liittyvä tilaajan selvitysvelvollisuus

-----  
*Rakentamistoimintaan liittyvän tilaajan selvitysvelvollisuuteen sisältyy 5 §:n 2 momentin lisäksi velvollisuus selvittää, että kaikilla lähetetyillä työntekijöillä on voimassa olevat todistukset työntekijöiden sosiaaliturvan määräytymisestä ennen kuin nämä aloittavat työnteon. (Uusi 2 mom.)*

9 §

Laiminlyöntimaksu ja korotettu laiminlyöntimaksu

(1—5 mom. kuten HE)  
*Laiminlyöntimaksua ei määrätä 5 a §:n 2 momentin rikkomisesta, jos tilaaja ei tiennyt tai hänen ei voinut kohtuudella edellyttää tienneen lähetetyistä työntekijöistä, joilla ei ollut voimassa olevaa todistusta työntekijän sosiaaliturvan määräytymisestä. (Uusi 6 mom.)*

9 b §  
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös  
(Kuten HE)

2.

**Laki**

**lähetetyistä työntekijöistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* lähetetyistä työntekijöistä annetun lain (1146/1999) 8 ja 9 a §, sellaisina kuin ne ovat, 8 § osaksi laissa 1198/2005 ja 9 a § laissa 1198/2005, ja  
*lisätään* lakiin uusi 8 b ja 8 c § seuraavasti:

8, 8 b ja 8 c §  
(Kuten HE)

9 a §

*Rangaistussäännös*

(1 mom. kuten HE)

Lähetetyistä työntekijöistä annetun lain rikkomisesta tuomitaan myös työn teettäjää tai tämän edustajaa, joka tahallaan tai huolimattomuu-

desta laiminlyö 4 a §:ssä säädetyn huolehtimisvelvollisuuden *taikka* työnantaja, (*poist.*) työn teettäjää *tai näiden edustajaa*, joka rikkoo 8 c §:n mukaista tiedonantovelvollisuutta, työn teettäjän edustaja kuitenkin vain huomioon ottaen työpaikalla annetut ohjeet ja menettelytavat.

(3 ja 4 mom. kuten HE)

Voimaantulosäännös  
(Kuten HE)

**TyVM 17/2014 vp — HE 161/2014 vp**

Helsingissä 4 päivänä maaliskuuta 2015

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Tarja Filatov /sd	Mikael Palola /kok
vpj.	Anne-Mari Virolainen /kok	Terhi Peltokorpi /kesk
jäs.	Anna Kontula /vas	Kristiina Salonen /sd
	Jari Lindström /ps	Eero Suutari /kok
	Lea Mäkipää /ps	Jani Toivola /vihr
	Merja Mäkisalo-Ropponen /sd	Maria Tolppanen /ps.
	Elisabeth Naucclér /r	

Valiokunnan sihteerinä ovat toimineet

valiokuntaneuvos Marjaana Kinnunen

valiokuntaneuvos Anna Sorto.